

OpNieuw

The SLEEPING BEAUTY

BLAD VOOR DE AMSTERDAMSE NIEUWMARKTBUURT

Natuur in de stad

Shaffys bomenplantdag - in het midden Rosa

Samenwerken met de natuur

Anno 2018, met klimaatverandering in het vooruitzicht, zou je toch verwachten dat de overheid het goede voorbeeld stelt. Maar zoals gebruikelijk is het aan de burger om verandering te brengen. En dus vecht ondernemend groen zich een weg door de vastgeroeste gevestigde orde, overal op de wereld. Maar de mens blinkt uit in vechtlust, veel meer dan een bedrijf of de overheid ooit zal kunnen. Zo is er een sterke beweging gaande die verwoestijning terugbrengt door in de plaats daarvan eco-systemen aan te leggen die zichzelf in stand houden. In Nederland springen "voedselbossen" als paddenstoelen uit de grond. Door landbouw met de natuurlijke staat van bosland te combineren ontstaat namelijk de meest efficiënte en effectieve methode van voedsel produceren denkbaar. Het kost immers energie om tegen de natuur te vechten, terwijl met haar samenwerken juist energie oplevert. Langzamerhand wordt deze natuur-inclusieve beweging steeds groter en er wordt steeds meer onderzoek naar gedaan, meestal met een positief resultaat. Zo begint het eindelijk tot het establishment door te dringen dat de natuur niet iets is wat we tot een simplistisch rekensommetje terug kunnen brengen (stikstof + fosfor + kalium = vervanging voor de natuurlijke bodemcyclus), maar dat we de logica van de natuur zelf als richtlijn moeten nemen in ons milieubeleid.

Amsterdam

Ook op kleine schaal gebeurt er van alles. In Amsterdam zijn er prachtige projecten gaande, er is bijvoorbeeld een keur aan buurtmoestuinen door de stad verspreid, elk met een eigen inspirerend verhaal, en allemaal door buurtbewoners mogelijk ge-

maakt. Zo is er voor Nieuwmarktbewoners de *Shaffystuin* aan de Dijkgracht. Vlakbij de Jordaan vind je het inspirerende *I Can Change the World with my Two Hands* van kunstenaar Natascha Hagenbeek en in Oost de *Tugelatuin* van kunstenaar Eva de Carlo, met veel activiteiten voor kinderen. In Nieuw-West is er de *Hof van Acta*, waar onlangs zelfs een heus voedselbos is aangelegd. Wat verder in West nabij Osdorp ligt *Pluk! Groenten van West* en in Amsterdam-Noord is er het project *NoordOogst*. Bij deze twee plekken is er naast plek voor vrijwilligers ook 'gemeenschapslandbouw' (CSA). De naam zegt het al: eigendom van de gemeenschap. Dat houdt in dat je een bedrag per jaar betaalt, wat ondernemers in staat stelt producten te telen die je dan zelf kan komen plukken. Zo ben je als consument eigenaar van het bedrijf en heb je er dus ook controle over. Dit is veelbelovend voor de toekomst, een mooi alternatief voor de op grote schaal geteelde supermarktgroenten, volgespoten met god weet wat. In plaats daarvan kun je bij een CSA dus op het land zelf je boodschappen doen en zien hoe jouw eten daar groeit. Tot zover: een kleine greep aan al wat er groeit in de stad. En dit is nog maar het begin.

De toekomst

Een tijdje geleden was ik me tijdens een groene netwerkbijeenkomst weer eens boos aan het maken over het gebrek aan groen in de stad, toen iemand zei dat er wel degelijk natuur in de stad is, overal waar je kijkt zelfs. Dat is natuurlijk waar. Maar dat is ondanks de stad, niet dankzij. En mensen vergeten wel eens waarom. We doen alsof de natuur iets is wat los van ons staat, waar we af en toe even wat tijd voor kunnen vrijmaken. Maar we vergeten dat we zelf onderdeel

van de natuur zijn en dat de natuur onderdeel van ons is. En in feite is het zo dat hoe meer natuur we in ons leven hebben hoe gezonder wij zijn, zowel geestelijk als lichamelijk. De werking van zuurstof, zonlicht en beweging maakt ons fysiek gezonder. Onderzoek wijst uit dat de natuur onze psychische gesteldheid goed doet, de kleur groen heeft zelfs een rustgevend effect.

Bij elk tegeltje dat je weghaalt in de stad, verschijnt binnen een mum van tijd een groene oase. Dat is in feite de natuurlijke staat van de aarde, die zichzelf het liefst bevolkt met zo'n groot mogelijke diversiteit aan leven. Door alles te betegelen en asfalteren verstikken we dit leven. En dat is het gevoel wat ik krijg in de stad, een claustrofobisch gevoel. Dus nee, er is bij lange na niet genoeg natuur in de stad. Het is niet iets wat "leuk is om er bij te hebben". De natuur zou een wezenlijk onderdeel van de stad moeten zijn. De gedachte aan het weghalen van wat stoeptegeltjes is natuurlijk verontrustend, maar in feite zou het onze mobiliteit helemaal niet zo in de weg hoeven te zitten zolang we er maar niet in een klap een heel bos van maken. In feite leven we in de stad in een monocultuur van mensen. En geen enkele monocultuur is gezond. Daarom geloof ik dat het een van de grootste uitdagingen van deze tijd is om de stadsmens weer in contact te brengen met de natuur. En de tijd dringt. De natuur zou zonder ons weelderig opbloeien, maar andersom is het een ander verhaal. Zonder de natuur, geen mens. Samen blijven we vechten voor een betere balans tussen de stad en de natuur. Zo komen we er wel, want de toekomst houdt je niet tegen, die komt vanzelf.

Rosa van Giessen is opgegroeid in de Nieuwmarktbuurt waar zij bij de Sint Antonius op school heeft gezeten. Nu geeft zij er met haar bedrijf Boerenverstand cursussen, workshops, eetbaar tuinadvies op maat, maakt eetbare tuinontwerpen en doet eetbaar tuinwerk. (www.boerenverstand.info)

Menigte op de Shaffys bomenplantdag

